Õiguskantsler

Kolonelleitnant Margus Sander
Viru jalaväepataljoni ülem
viru.jvp@mil.ee

Teie nr

Meie 18.06.2026 nr 7-7/260817/2605213

Kontrollkäik Viru jalaväepataljoni

Lugupeetud kolonelleitnant Margus Sander

Õiguskantsleri nõunikud kontrollisid 1. aprillil 2026 Jõhvis asuvat Kaitseväe Viru jalaväepataljoni (edaspidi: pataljon), et hinnata ajateenijate põhiõiguste tagamist ja teenistustingimusi ajateenistuse käigus.

Kontrollkäigul tehti ringkäik Jõhvi sõjaväelinnakus ning vesteldi tegevväelaste ja ajateenijatega.

Tänan Teid ja pataljoni teenistujaid koostöövalmiduse ja asjatundlike selgituste eest.

Ajateenijate eesti keele õpe

Hea on see, et pataljonis on eesti keele õpe korraldatud neile ajateenijatele, kes ei oska piisavalt hästi eesti keelt. Puuduliku eesti keele oskusega ajateenijatele on võimaluse korral määratud ka tugiisikud, kes aitavad neid väljaõppe jooksul keeleküsimustes. Tunnustan Teid selle eest.

Nõuded kaitseväelase välimusele

Kaitseväe juhataja on kehtestanud Kaitseväe vormikandmiseeskirjas nõuded kaitseväelase välimusele. Eeskirja järgi peavad kaitseväelase soeng, habe ja vuntsid olema hooldatud ega tohi segada igapäevast ohutut teenistust (vt p 4.2). Ka vestlustest tegevväelastega selgus, et ajateenija võib habet kanda. Samas oli osa ajateenijaid arvamusel, et habe on keelatud.

Palun selgitage pataljoni ajateenijatele, et habeme kandmine on Kaitseväe vormikandmiseeskirjas sätestatud tingimustel lubatud.

Naisajateenijate elamistingimused ja hügieen

Pataljonis oli aprillikuu algul üks naisajateenija, kes jagas kasarmus tuba meesajateenijatega. Ajateenijatega vesteldes selgus, et naisajateenija riietub tualetis.

Euroopa Nõukogu soovituses CM/Rec (2010) 4 (p 62, lk 15) on öeldud, et kaitseväeteenistuses peab majutus võimaldama muu hulgas ka privaatsust. Palun hoolitsege, et eri soost ajateenijatel

oleks võimalik kasarmutoas riideid vahetada privaatselt. Abi võiks olla näiteks sirmist või kardinast.

Naisajateenijatel võib olla keeruline täita isikliku hügieeni nõudeid (KVTS § 49 lg 4). Kui pataljonis on naisajateenijad rohkem, ei saa välistada, et kellelgi neist võib olla hügieenitarvete soetamine ka majanduslikult raskendatud. Seetõttu palun kaaluge võimalust anda naisajateenijatele tasuta hügieenitarbeid (varuda hügieenisidemeid ja tampoone nt kasarmu naiste tualettruumi), et toetada hügieeninõuete täitmist ja parandada hügieenitarvete kättesaadavust (vt Rootsi näidet).

Toitlustamine

Pataljonis pakutakse süüa kolm korda päevas: hommikueinet, lõuna- ja õhtusööki.

Ajateenijad olid pakutava toiduga üldiselt rahul. Samas on ette tulnud olukordi, kus söögiaja lõpus sööklasse jõudnud ajateenijatele ei jätku piisavalt toitu. Palun vaadake üle Jõhvi sõjaväelinnaku toitlustamise korraldus, et toitu jätkuks kõigile ajateenijatele. Arvestades ajateenijate suurt füüsilist koormust, on neil ka suur energiavajadus. Regulaarne ja piisav toitumine on nii tervise kui ka sooritusvõime seisukohast väga oluline.

Saun

Ajateenijatega vesteldes selgus, et Seimani-nimelise kasarmu teisel korrusel asuv saun ei ole töökorras. Palun kaaluge võimalusi, kuidas saaks selle mure lahendada.

Ootan Teilt tagasisidet hiljemalt 7. augustiks 2026.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Teadmiseks: Kaitseväe Peastaap (mil@mil.ee)
Kaitseväe peainspektor (peainspektor@mil.ee)
Kaitseministeerium (info@kaitseministeerium.ee)
Kaitseressursside Amet (info@kra.ee)

Allar Kirikmäe 6938435
allar.kirikmae@oiguskantsler.ee